

33.6.1

28a (משנה א) → 29a (קמ"ל)

1. דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אדם כי יקריב מקם קרבן לה' מן הבהמה מן הבהמה וּמִן הַצֶּאֱן תִּקְרִיבוּ אֶת קִרְבָּנְכֶם: ויקרא א, ב

2. פסילי אליהם תשרפון באש לא תחמד קסוף וזהב עליהם ולקחת לך פן תוקש בו פי תועבת ה' אליהם הוא: דברים ז, כה

3. ונתצתם את מזבחתם ושבחתם את מצבתם ואשריהם תשרפון באש ופסילי אליהם תגדעון ואבדתם את שמם מן המקום ההוא: דברים יב, ג

4. ואיש אשר יתן שכבתו בבהמה מות יומת ואת הבהמה תהרגו: ויקרא כ, טו

5. וימירו את כבודם בתבנית שור אכל עשב: תהלים קו, כ

6. ומיד בן נכר לא תקריבו את לחם אלהיכם מכל אלה כי משחתם בהם מום בם לא ירצו לכם: ויקרא כב, כה

7. וירא אליהם את הארץ והנה נשחתה כי השחית כל בשר את דרכו על הארץ: בראשית ו, יב

8. פן תשחתו ונעשיתם לכם פסל תמונת כל סמל תבנית זכר או נקבה: דברים ד, טו

9. ואם מן הצאן קרבנו מן הפסילים או מן העצים לעלה זכר תמים יקריבנו: ויקרא א, י

10. ויהי בלילה ההוא ויאמר לו ה' קח את פר השור אשר לאביך ופר השני שבע שנים והרסת את מזבח הבעל אשר לאביך ואת האשרה אשר עליו תכרת: שופטים ו, כה

11. צו את בני ישראל ואמרת אליהם את קרבני לחמי לאשי ריח ניחחי תשמרו להקריב לי במועדו: במדבר כח, ב

12. ושה אחת מן הצאן מן המאיתים ממשקה ישראל למנחה ולעולה ולשלמים לכפר עליהם נאם אדני ה': יחזקאל מה, טו

13. אם עלה קרבנו מן הבהמה זכר תמים יקריבנו אל פתח אהל מועד יקריב אתו לרצנו לפני ה': ויקרא א, ג

14. וכל מעשר בקר וצאן כל אשר יעבר תחת השבט העשירי יהיה קדש לה': ויקרא כז, לב

- I א (even if mixed with any number of חולין) which prohibit מוצח: משנה א
 - a **דובע ונרבע**: used for bestiality
 - b **מוקצה**: set aside for ע"ז – only the animal is אסור להקרבה – its adornments may be sold and used for קרבן
 - c **נעבד**: worshipped – both the animal and its adornments may not be used
 - i **אסורים לגבי מזבח** – only **אסורים** לנבי מזבח – both of these may be eaten
 - d **מתנן זונה, מחיר כלב, כלאים, טריפה, יוצא דופן משניות** – Discussed in later משניות
- II Justification of our משנה, in light of ח:א
 - a **זבחים ח:א**: any קדשים that had 1 הנסקל שור or חטאת מתה mixed in with them - all die
 - i **Answer**: those are איסורי הנאה; we wouldn't know to ban שהוא בכל in our case – which are only איסורי מזבח
 - b **דובה** **דובע ונרבע** are also taught – if they are mixed with others, they graze and use funds per value of best for
 - i **Answer**: that is in re: קדשים; our משנה is in re: getting mixed in with חולין בהמות
 - 1 **Justification**: if we only had קדשים, we would think that they are אוסר בכ"ש as it is disgusting, but חולין may be בטל
 - ii **Note**: we have an additional משנה about חולין – עבודה זרה ה:ט – list of איסורי הנאה that forbid שהוא בכל
 - 1 **Justification**: those are איסורי הנאה (unlike ours); but ours are used for 'ה'; which those are not – צריכי
- III Sources for פסולי המוקדשין (v. 1)
 - a (בהמה מן) **דובע ונרבע** from הבהמה (and not all בהמה)
 - i **However**: we should have been able to exclude it via ק"ו from בעל מום, which had no עבירה done to it
 - 1 **challenge**: an animal used for illicit yoking may be used, even though it was used for עבירה
 - 2 **block**: that is not a חיוב מיתה, unlike רביעה
 - (a) **challenge**: then רביעה done with less than 2 עדים wouldn't be covered by ק"ו
 - (b) **answer** (ר"ש): if בע"מ, which isn't prohibited even with two עדים, is banned from מזבח by 1 עד (מומחה)
 - (i) **Then**: certainly נרבע, which is prohibited with 2 עדים, is banned from מזבח with 1 עד
 - (ii) **Nonetheless**: we require רובע ונרבע from מזבח מן הבהמה to forbid

- b **נעבד**: from **מן הבקר** (and not *all* **בקר**)
- i *However*: we should have been able to exclude it via ק"ו from **אתנן ומחיר**:
 1 *If*: **אתנן ומחיר**, whose adornments are permitted, yet they themselves are **אסורים למזבח**
 2 *Then certainly*: **נעבד**, whose adornments are **אסורים**, should they themselves be **אסורים למזבח**
 3 *Challenge*: we could reason in the inverse:
 (a) *If*: **אתנן ומחיר**, which are **אסורים למזבח**, yet their adornments are permitted
 (b) *Then certainly*: **נעבד**, which (may be) permitted, should have its adornments permitted
 (i) *Challenge*: we can't argue in that direction, due to v. 2, which explicitly prohibits gold and silver of ע"ז
 (ii) *Defense*: we could apply v. 2 to adornments not associated with בעלי חיים and permit **נעבד** ציפויי
 (iii) *Therefore*: we require **מן הבקר** to prohibit **נעבד**
- ii *Challenge* (ר' חנניא): without **מן הבקר**, how could we have permitted **נעבד** (and its ציפויין – as above)?
 1 *Support*: v. 3 obligates us to destroy anything made for the purpose of ע"ז
 2 *Defense*: v. 3 may obligate us to ridicule their names, not necessarily to destroy ציפויים
- c *Question*: why not infer **נעבד** from **בהמה** and **רובע/נרבע** from **מן הבקר**?
- d *Answer*: each is derived from textual context (vv. 4-5)
- e **מוקצה**: from **מן הצאן** (and not *all* **צאן**);
- f **נוגח**: from **מן הצאן** ואם (added word ואם extends to נוגח)
- i *Justification* (ר' ש): **רובע** is treated the same whether it happened באונס or ברצון, unlike goring (e.g. שור האיציטדין)
 1 *And*: **נוגח** pays כופר for killing; no special payment for רביעה – צריכא
- g *Alternate source* (associated with **תדבר**): v. 6 (מומים) is defined by vv. 7 (ערייות) and v. 8 (ע"ז)
 i *Therefore*: any animal which has been involved in either nefarious activity is considered to have a מום עובר and must graze until it gets a מום קבוע and be redeemed
 ii *Question*: how does **תדבר** interpret the three exclusionary phrases in v. 1?
 1 *Answer*: they exclude a sick animal, an aging animal and a foul-smelling animal
 2 *Question*: what is our תנא's source for זקן ומזוהם?
 (a) *Answer*: v. 9 uses another three exclusionary "מן"
 (b) *Response* (ר' תדבר): that is the normal rhetoric of the text

IV Definition of **מוקצה**

- a **דשב"ל**: only if it was set aside for 7 years, per v. 10
 i *Challenge*: that was also a **נעבד** (had been worshipped)
 ii *Answer1* (ר' אחא בר יעקב): it was set aside for worship – but hadn't yet been used for worship
 iii *Answer2* (ר'בא): even had it been worshipped, the case was unusual (חידוש)
 1 *Per*: אבא בר כהנא – 8 prohibitions were relaxed that night – **נעבד**, **מוקצה**, עצי אשירה, כלי אשירה, זרות, כלי שרת, לילה, חוק, לילה, זרות, כלי שרת, כלי אשירה, עצי אשירה, **מוקצה**, **נעבד** – 8 prohibitions were relaxed that night –
- b *Source for מוקצה* (ר' יאשיהו): v. 11 – any **קרבן** we bring must first be set aside and watched
 i *challenge* (אבני): if someone brings a scrawny lamb (clearly not tended to or שמור) – invalid? (it is accepted)
 ii *defense*: focus of inference is from "לי" – must only be watched for 'ה – not for עבודה זרה (→ **מוקצה**)
- c **דב יצחק** is only prohibited once it is worshipped
- d **ר' יוחנן** (quoted by **עולא**): not prohibited until it is handed over to cult priests
- e **ר' יוחנן** (quoted by **בהא**): not prohibited until it is fed vetch of ע"ז
 i *challenge* (ר' אבא): how can **בהא** challenge **עולא**?
 ii *answer* (בהא): he is explaining what **עולא** meant – handing it over to ע"ז כומרי for feeding vetch to animal
 iii *tangent*: comments about **בהא**'s wisdom – if it came purely from his time in א"י or from **בבל** as well
- f **ר' יוחנן** (taught before him): only **אסור** once a מעשה has been done – meaning shearing and use for worship

V Discussion re: **נעבד**

- a *source* (that **מוקצה** and **נעבד** are both permitted for eating): ר"פ – per v. 12 – **קרבנות** must be permitted to be eaten by ישראל
 i *and*: if **נעבד** and **מוקצה** were prohibited, we wouldn't require **מן הבקר** and **מן הצאן** to prohibit it
 ii *challenge*: **טרפה** is prohibited, yet we require a פסוק to forbid it to **גבוה**, per v. 13 (**מן הבקר**)
 1 *defense*: we would think that ישראל only forbids **נטרפה** before **הקדש**; if **הקדש** first – might be **גבוה** – מותר לגבוה – קמ"ל –
 2 *challenge*: we infer prohibition of **טרפה** from v. 14 (in re: **בהמה**)
 (a) *defense*: that is also needed; **סד"א** that we only ban a born-**טרפה**, that was never fit
 (b) *but*: if it was born healthy and then became **טרפה**, we might think it is **מותר לגבוה** – קמ"ל –